

Manuál dobrého spravovania pre budúcich expertov verejných inštitúcií

**Ondrej Mitaľ, Denisa Rovenská, Eliška Župová
a kolektív autorov**

Vysokoškolská učebnica s názvom Manuál dobrého spravovania pre budúcich expertov verejných inštitúcií bola vydaná ako súčasť riešenia medzinárodného projektu GGC01009 Future of Public Administration (FoPA) v rámci programu Dobré spravovanie a cezhraničná spolupráca vďaka podpore Islandu, Lichtenštajnska a Nórska prostredníctvom Finančného mechanizmu EHP. Vysokoškolská učebnica bola zostavená a jej jednotlivé kapitoly napísané pedagogickými zamestnancami Fakulty verejnej správy UPJŠ v Košiciach, ktorí sú odborníkmi na jednotlivé predmetné oblasti verejnej správy a verejnej politiky. Zameranie vysokoškolskej učebnice na dobré spravovanie určené pre budúcich expertov verejných inštitúcií je vysoko aktuálne, reflektuje na princípy Good Governance a môže slúžiť ako kvalitný študijný materiál pre študentov, ktorých budúce pracovné zameranie je práve v orgánoch verejnej moci a pri tvorbe a výkone verejných politík.

Vysokoškolská učebnica je štruktúrovaná do trinástich kapitol. Obsahom prvej kapitoly „Dobrá správa vecí verejných a súčasná verejná správa“ je vymedzenie verejnej správy v teórii a súčasnej spoločnosti, význam koncepcie Good Governance a jej premeny v kontexte verejnej správy a rozvoja spoločnosti. Druhá kapitola „Participácia, angažovanosť, e-participácia“ je zameraná na obsahové vysvetlenie participácie, jej praktických prejavov v moderných demokraciách, a to aj s presahom do medzinárodných kontextov, ako aj na fenomén nedostatočnej participácie a charakteristiky moderných foriem e-participácie. Tretia kapitola „Participácia mládeže“ bližšie rozpracúva postavenie mládeže v rámci participácie, občiansky aktivizmus mládeže a perspektívy a limity e-participácie mládeže. V rámci štvrtej kapitoly „Reprezentácia záujmov, spravodlivý priebeh volieb“ sa autori zamerali na reprezentáciu záujmov občanov v moderných štátoch, a to cez bližšiu charakteristiku volieb a ich aktérov, volebnej kampane a volebných systémov. Piata kapitola „Zákonnosť vo verejnej správe“ je orientovaná na problematiku ochrany zákonnosti, revízií postupov v rámci správneho konania a na správne súdnictvo. Etický a právny rozmer zodpovednosti, spolu s ich komplementárnym postavením v kontexte dobrého spravovania sú obsiahnuté v šiestej kapitole „Zodpovednosť“. V rámci siedmej kapitoly „Integrita etického konania“ je pozornosť venovaná analýze pojmu integrita, jej vysvetleniu a významu v rámci verejnej správy a spoločnosti, ako aj iniciatívam zameraným na integritu verejnej správy. V poradí ôsma kapitola „Ľudské práva“ poskytuje prehľadné pojmové vymedzenie ľudských práv, klasifikáciu ľudských práv, analyzuje univerzálny systém ochrany ľudských práv ako aj Európsky systém

ochrany ľudských práv. Deviata kapitola „Otvorený prístup k informáciám“ je zameraná na vysvetlenie konceptu práva na slobodný prístup k informáciám a na praktické aplikácie slobodného prístupu k informáciám v konkrétnych podmienkach Slovenskej republiky. Obsahom desiatej kapitoly „Transparentnosť a otvorenosť vo verejnej správe“ je vymedzenie transparentnosti ako základu prístupu k informáciám, otvorenosti ako predpokladu možnosti vplyvania na verejnú správu a verejnú politiku, a zároveň aj analýza využívania informačno-komunikačných technológií orgánmi verejnej moci v prepojení na problematiku transparentnosti a otvorenosti. V rámci jedenástej kapitoly „Profesionálne kompetentnosti“ autori venujú svoju pozornosť interpersonálnym, komunikačným a technickým kompetentnostiam, ako aj riešeniu konfliktov, manažmentu času, stanovovaniu cieľov, príprave na prácu v manažmente, rozvoju riadiacich schopností. Trvalo udržateľný rozvoj v prepojení na Agendu 2030 a podmienky v Slovenskej republike je obsahom dvanástej kapitoly „Trvalo udržateľný rozvoj“. Posledná trinásť kapitola „Správne finančné riadenie“ je orientovaná na finančné riadenie, zásady hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti a správne rozpočtové riadenie.

Obsahom, zameraním na konkrétne témy, ako aj spôsobom spracovania, autori jednoznačne preukázali svoju znalosť a expertízu. Vysokoškolská učebnica poskytuje komplexné poňatie problematiky dobrého spravovania, pričom sa autorskému kolektívu podarilo nezostať len v povrchnej a popisnej rovine, ale tam kde to bolo potrebné, priniesli aj pohľad do konkrétnych problémových miest a výziev demokracie a spoločnosti 21. storočia.

Jednotlivé kapitoly vysokoškolskej učebnice na seba logicky nadväzujú, vzájomne sa dopĺňajú a vhodne kombinujú známe teoretické východiská spolu s modernými témami, trendmi ale aj výzvami, ktorým čelia súčasné demokratické štáty, verejné inštitúcie a spoločnosť ako celok. Vysokoškolská učebnica tak vskutku predstavuje esenciálnu znalostnú výbavu budúcich expertov verejných inštitúcií.

Údaje o publikácii

Autorský kolektív:

Mgr. Veronika Džatková, PhD. - kapitoly 2., 3.
doc. JUDr. Mgr. Michal Jesenko, PhD. - kapitoly 4., 8., 9.
JUDr. Martina Kantorová, PhD. - kapitola 6.
PhDr. Mgr. Rastislav Král, PhD. - kapitola 5.
Mgr. Katarína Miňová, PhD. - kapitoly 2., 4., 9.
PhDr. Ondrej Mitaľ, PhD. - kapitoly 1., 6., 7., 10.
Mgr. Denisa Rovenská, PhD. - kapitola 11.
PhDr. Lucia Rožová, PhD. - kapitola 12.
PhDr. Jana Volochová, PhD. - kapitoly 4., 8., 9.
Ing. Eva Výrostová, PhD. - kapitola 13.
PhDr. Eliška Župová, PhD. - kapitoly 3., 11.

Editori:

PhDr. Ondrej Mital', PhD.

Mgr. Denisa Rovenská, PhD.

PhDr. Eliška Župová, PhD.

Vydavateľstvo: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, ŠafárikPress

Rok vydania: 2022, počet strán: 142

ISBN: 978-80-574-0083-7 (e-publikácia)

Recenzent:

PhDr. Miroslav Fečko, PhD.

ID ORCID: 0000-0003-2628-0007

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Fakulta verejnej správy

Popradská 66, 040 11 Košice

Email: miroslav.fecko@upjs.sk